

ЗВІТ
представника Національної ради України
з питань телебачення і радіомовлення
у Житомирській області
Натикача Івана Петровича
за 2021 рік

Вступ

Звіт охоплює діяльність представника Національної ради у Житомирській області за період з 01 січня по 31 грудня 2021 року.

Для забезпечення виконання повноважень, що полягають, насамперед, у здійсненні контролю за дотриманням телерадіоорганізаціями та провайдерами програмної послуги Житомирської області вимог законодавства у сфері телерадіомовлення та умов ліцензій, представник Національної ради у Житомирській області виконував свої обов'язки відповідно до статті 11 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення», Положення про представника Національної ради, керуючись розпорядженнями та наказами керівництва регуляторного органу, діючи згідно з Планом основних заходів Національної ради на I та II півріччя 2021 року.

У своїй роботі представник Національної ради керується вимогами Конституції України, Законами України «Про телебачення і радіомовлення», «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення», «Про рекламу», «Про авторське право та суміжні права», «Про інформацію», «Про радіочастотний ресурс України», іншими законами України та нормативними документами, що регулюють сферу телерадіопростору у державі, рішеннями Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення.

Упродовж звітнього періоду основними завданнями представника Національної ради у Житомирській області були:

- здійснення нагляду за виконанням телерадіоорганізаціями та провайдерами програмної послуги Житомирської області вимог законодавства України та дотриманням ними умов ліцензій;
- проведення планових та позапланових перевірок діяльності суб'єктів інформаційної діяльності;
- здійснення комплексних, тематичних та вибіркового моніторингу ліцензіатів;
- повідомлення ліцензіатів області про ключові рішення Національної ради та контроль фактичного їх виконання, надання консультацій щодо формування пакетів документів, необхідних для участі в конкурсах, переоформлення або продовження дії ліцензій, тощо;
- взаємодія з представниками органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями з питань, що стосуються розвитку телерадіоінформаційної сфери регіону;
- опрацювання звернень громадян;
- організація та координування роботи секретаріату представника.

1. Загальний стан телерадіопростору Житомирської області. Основні тенденції

Станом на 31 грудня 2021 року телерадіопростір Житомирської області формувала робота 30 місцевих суб'єктів інформаційної діяльності у сфері телебачення і радіомовлення. Загальна кількість отриманих ними ліцензій Національної ради становить 35.

Структура ліцензіатів регіону у контексті виду їх діяльності розподілена наступним чином:

- аналогове телемовлення – 1;
- цифрове телемовлення – 4;
- кабельне телемовлення – 2;
- ефірне радіомовлення – 6;
- проводове радіомовлення – 2;
- провайдери програмної послуги – 20.

Телевізійне мовлення

У 2021 році власне мовлення у стандарті DVB-T2 продовжували 4 місцевих телерадіоорганізацій: ПП «ТЕЛЕРАДІОКОМПАНІЯ «ВІК», м. Бердичів (логотип: «ВІК»), ТОВ «МЕДІА-ПРОСПЕКТ», м. Житомир («СК1»), ТОВ «ТЕЛЕРАДІОКОМПАНІЯ «СОЮЗ – ТВ», м. Житомир («Ctv»), КП КОРОСТЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ «ТО «КОРОСТЕНЬМЕДІА», м. Коростень («Коростень ТБ»).

Загалом на території Житомирській області розміщено 9 передавачів, що розповсюджують програми у цифровому телевізійному стандарті. Але попри це, як і у попередні роки, охоплення території Житомирщини сигналом DVB-T2 коливається в межах 65-75%. Найслабше покриття фіксується на територіях Андрушівської, Баранівської, Ємільчинської, Романівської та Ружинської громад. А з огляду на особливості забудови та рельєфу питання якісного доступу до цифрового сигналу DVB-T2 продовжує бути актуальним для низки мікрорайонів Житомира. Відстань від південних околиць обласного центру до передавача, розташованого у с. Андріївка, становить 35 км.

Мультиплекс МХ-5 у Житомирській області станом на кінець 2021 року у контексті наповнення місцевими і регіональними ТРО

№	Місце розташування передавачів сигналу DVB-T2	Місцеві та регіональні телерадіоорганізації, що мають ліцензії на мовлення в МХ-5
1.	с. Андріївка	- АТ «НСТУ» (логотип «UA: ЖИТОМИР»); - ТОВ «МЕДІА-ПРОСПЕКТ» (логотип: «СК1»); - ТОВ «Телерадіокомпанія «СОЮЗ – ТВ» (логотип: «Ctv»)
2.	м. Бердичів	- АТ «НСТУ» (логотип «UA: ЖИТОМИР»); - ТОВ «МЕДІА-ПРОСПЕКТ» (логотип: «СК1»); - ПП Телерадіокомпанія «ВІК», (логотип: «Телерадіокомпанія

		ВІК»)
3.	смт Брусилів	- АТ «НСТУ» (логотип «UA: ЖИТОМИР»); - ТОВ «МЕДІА-ПРОСПЕКТ» (логотип: «СК1»);
4.	с. Кожухівка	- АТ «НСТУ» (логотип «UA: ЖИТОМИР»); - ТОВ «МЕДІА-ПРОСПЕКТ» (логотип: «СК1»); - КП Коростенської міської ради «ТО «КОРОСТЕНЬМЕДІА» (логотип: «Коростень ТБ»)
5.	с. Юрівка	- АТ «НСТУ» (логотип «UA: ЖИТОМИР»); - ТОВ «МЕДІА-ПРОСПЕКТ» (логотип: «СК1»)
6.	м. Новоград-Волинський	- АТ «НСТУ» (логотип «UA: ЖИТОМИР»); - ТОВ «МЕДІА-ПРОСПЕКТ» (логотип: «СК1»)
7.	м. Олевськ	- АТ «НСТУ» (логотип «UA: ЖИТОМИР»); - ТОВ «МЕДІА-ПРОСПЕКТ» (логотип: «СК1»)
8.	с. Дубовий Гай	- АТ «НСТУ» (логотип «UA: ЖИТОМИР»); - ТОВ «МЕДІА-ПРОСПЕКТ» (логотип: «СК1»)
9.	с. Котлярка	- АТ «НСТУ» (логотип «UA: ЖИТОМИР»); - ТОВ «МЕДІА-ПРОСПЕКТ» (логотип: «СК1»)

В аналоговому стандарті у Житомирській області продовжує працювати один телемовник - ТОВ «Телерадіокомпанія «СОЮЗ – ТВ», м. Житомир («Сtv»).

Кабельне телевізійне мовлення продовжують здійснювати дві місцеві телерадіоорганізації: ТОВ «МЕДІА-ПРОСПЕКТ», м. Житомир («СК1»), та ПП «СТУДІЯ КАЛИНА», м. Новоград-Волинський («СК»).

У 2022 році має збільшитися присутність телевізійних мовників в обласному центрі. У жовтні звітного року регулятор визначив переможців конкурсу на місцеве цифрове телемовлення. Відтак на 47 ТВК у м. Житомир мовитимуть ТОВ «ТЕЛЕРАДІОКОМПАНІЯ «СОЮЗ-ТВ», м. Житомир («Сtv»), ДП «ТЕЛЕРАДІОКОМПАНІЯ «АВЕРС» ВАТ «КОРПОРАЦІЯ «АВЕРС», м. Луцьк Волинської обл. («АВЕРС») та ТОВ «СЛОВО ВОЛИНІ», м. Луцьк Волинської обл. («12 канал»). За умовами конкурсу телекомпанії мовитимуть 24 години на добу, при цьому не менше як 2 години з них мають становити інформаційно-аналітичні та публіцистичні передачі місцевої тематики.

Крім цього, у листопаді 2021 року Національною радою було оголошено конкурс на отримання ліцензії на багатоканальне мовлення з використанням радіочастотного ресурсу на вільних каналах мовлення у багатоканальній телемережі МХ-5 у стандарті DVB-T2 (MPEG-4). На Житомирщині потенційним конкурсантам запропоновано 6 каналів для ведення мовлення: у смт

Брусилів,

с. Котлярка, м. Новоград-Волинський, м. Овруч, м. Олевськ та у с. Юрівка.

Радіомовлення

2021 рік у контексті кількісного насичення Житомирщини фірмним радіомовленням залишився на рівні попереднього року. Через поширення на території України коронавірусної хвороби COVID-19 майже півтора року не відбувалися конкурси на вільні телевізійні та радіочастоти. Після відповідних законодавчих змін «крига скресла» лише цього року. Як результат – у 2022 році кількість радіостанцій, що мовлять в FM-діапазоні у Житомирській області, повинна збільшитись на понад десяток одиниць. Головним чином у регіоні

зросте присутність Суспільного мовника. Відображення результатів конкурсів на вільні радіочастоти в регіоні, що були проведені Національною радою у 2021 році, має такий вигляд:

№	Населений пункт, частота	Назва телерадіоорганізації, позивні
1.	м. Баранівка, 88,1 МГц	АТ «НСТУ», м. Київ (позивні: «Українське радіо»)
2.	смт Брусилів, 92,1 МГц	АТ «НСТУ», м. Київ (позивні: «Українське радіо»)
3.	с. Вільшанка, 99,1 МГц	АТ «НСТУ», м. Київ (позивні: «Українське радіо»)
4.	смт Ємільчине, 97,1 МГц	АТ «НСТУ», м. Київ (позивні: «Радіо «Культура»)
5.	смт Любар, 102,9 МГц	АТ «НСТУ», м. Київ (позивні: «Українське радіо»)
6.	смт Народичі, 98,1 МГц	АТ «НСТУ», м. Київ (позивні: «Радіо «Промінь»)
7.	смт Романів, 105,8 МГц	АТ «НСТУ», м. Київ (позивні: «Радіо «Культура»)
8.	смт Ружин, 96,7 МГц	АТ «НСТУ», м. Київ (позивні: «Українське радіо»)
9.	смт Хорошів, 99,6 МГц	АТ «НСТУ», м. Київ (позивні: «Радіо «Культура»)
10.	м. Коростень, 87,5 МГц	ТОВ «ТРК КЛАС», м. Київ (позивні: «Перець FM», «Стильное»)
11.	м. Житомир, 87,6 МГц	ТОВ «ТЕЛЕРАДІОКОМПАНІЯ «ШАНСОН», м. Київ (позивні: «Радіо Шансон»)

Окрім цього, у грудні 2021 року Національною радою було оголошено конкурс на отримання ліцензії на мовлення з використанням вільних радіоканалів. На Житомирщині на конкурс виставлена частота 91,7 МГц у місті Новограді-Волинському. Можна зазначити, що цю звістку вже позитивно сприйняли у місті та прилеглих громадах. В міській раді розпочато роботу над підготовкою пакету необхідних документів для участі у майбутньому конкурсі. Варто зауважити, що північ Житомирської області продовжує потребувати особливого насичення саме вітчизняним інформаційним продуктом – з огляду на прикордонні території, що межують з Республікою Білорусь. З різним рівнем якості прийому, але фіксується присутність теле- та радіосигналу з Білорусі. Розлогіше про інформаційну ситуацію на прикордонні – у розділі 5 Звіту.

Підсумки ліцензування телерадіомовлення

Упродовж 2021 року кількісна складова місцевих ліцензіатів, що працюють на території Житомирської області, суттєвих змін не зазнала. Але загальна кількість телерадіоорганізацій зменшилася. У зв'язку з відсутністю ефірного мовлення та припинення мовлення проводового було ліквідовано КП «БЕРДИЧІВСЬКА МІСЬКА РЕДАКЦІЯ РАДІОМОВЛЕННЯ», м. Бердичів. Відповідно, ліцензіат звернувся до Національної ради з клопотанням про анулювання своєї ліцензії. Також припинило власне кабельне телевізійне мовлення КП КОРОСТЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ «ТО «КОРОСТЕНЬМЕДІА», м. Коростень. Але у цьому випадку йдеться, скоріше, про оптимізацію власної діяльності. Телеканал здійснює цифрове телевізійне мовлення, а відтак автоматично потрапляє до складу обов'язкових для ретрансляції місцевими провайдерами програмної послуги. Решта рішень Національної ради відносно

суб'єктів інформаційної діяльності Житомирщини стосувалися переоформлення та видачі ліцензій:

№	Рішення Національної ради	
1.	РІШЕННЯ № 307 від 11.03.2021	Про анулювання ліцензії на мовлення КП «БЕРДИЧІВСЬКА МІСЬКА РЕДАКЦІЯ РАДІОМОВЛЕННЯ», м. Бердичів Житомирської обл. (НР № 1306-м від 01.07.2011) (проводове, позивні: «Говорить Бердичів»)
2.	РІШЕННЯ № 650 від 20.05.2021	Про заяву ТОВ «КОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО ТРК «МРІЯ», м. Овруч Житомирської обл., щодо переоформлення ліцензії провайдера програмної послуги (НР № 00680-п від 14.02.2013)
3.	РІШЕННЯ № 844 від 01.07.2021	Про заяву ТОВ «ТРК «СОЮЗ – ТВ», м. Житомир, щодо переоформлення ліцензії на мовлення (НР № 00297-м від 27.02.2015) (ефірне, логотип: «Ctv»)
4.	РІШЕННЯ № 845 від 01.07.2021	Про заяву ТОВ «ТРК «СОЮЗ – ТВ», м. Житомир, щодо переоформлення ліцензії на мовлення (НР № 01358-м від 03.10.2018) (багатоканальне, логотип: стилізоване зображення знака «С tv»)
5.	РІШЕННЯ № 1050 від 29.07.2021	Про заяву ТОВ «ЖИТОМИРСЬКИЙ МІСЬКИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР-ТЕЛЕМЕРЕЖА», м. Житомир, щодо переоформлення ліцензії провайдера програмної послуги (НР № 00384-п від 09.07.2013)
6.	РІШЕННЯ № 1497 від 13.10.2021	Про анулювання ліцензії на мовлення КП КОРОСТЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ «ТО «КОРОСТЕНЬМЕДІА», м. Коростень Житомирської обл. (НР № 01337-м від 04.05.2012) (кабельне, логотип: «телевізійна вежа пересікає овал, в якому напис «Коростень ТБ». Верхня частина зображення блакитного кольору з плавним переходом до низу в жовтий колір»)
7.	РІШЕННЯ № 2032 від 08.12.2021	Про заяву КП КОРОСТЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ «ТВОРЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ «КОРОСТЕНЬМЕДІА», м. Коростень Житомирської обл., щодо переоформлення ліцензії на мовлення (НР № 01354-м від 16.09.2018) (багатоканальне, логотип: «телевізійна вежа пересікає овал, в якому напис «Коростень ТБ». Верхня частина зображення блакитного кольору з плавним переходом до низу в жовті кольори)
8.	РІШЕННЯ № 2033 від 08.12.2021	Про заяву КП КОРОСТЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ «ТВОРЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ «КОРОСТЕНЬМЕДІА», м. Коростень Житомирської обл., щодо переоформлення ліцензії на мовлення (НР № 01492-м від 13.05.2019) (ефірне, позивні: «Говорить Коростень FM»)
9.	РІШЕННЯ № 2038 від 08.12.2021	Про заяву ТОВ «МЕДІА-ПРОСПЕКТ», м. Житомир, щодо переоформлення ліцензії на мовлення (НР № 00516-м від 26.05.2015, кабельне, логотип: «СК1»)
10.	РІШЕННЯ № 2039 від 08.12.2021	Про заяву ТОВ «МЕДІА-ПРОСПЕКТ»,

		м. Житомир, щодо переоформлення ліцензії на мовлення (НР № 01409-м від 11.10.2018) (багатоканальне, логотип: «СК1»)
11.	РІШЕННЯ № 2102 від 22.12.2021	Про заяву ФОП ВДОВИЧЕНКА Ю.В., м. Бердичів Житомирської обл., щодо видачі ліцензії провайдера програмної послуги

2. Аналіз стану дотримання телерадіоорганізаціями та провайдерами програмної послуги ліцензійних умов та умов ліцензій. Моніторинг телерадіопрограм

Відповідно до Положення про представника Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, представник у Житомирській області здійснював нагляд за дотриманням телерадіоорганізаціями законодавства України та виконанням ними умов ліцензії. У 2021 році було здійснено одну планову виїзну та одну позапланову виїзну перевірку ліцензіатів. Усі перевірки були проведені в обумовлені відповідними рішеннями та наказами терміни з подальшим направленням їх результатів для розгляду на засіданнях регулятора. Протягом звітного періоду представник Національної ради та провідний спеціаліст секретаріату представника виконували визначені функції нагляду за дотриманням вимог законодавства України та умов ліцензій місцевими телерадіоорганізаціями і провайдерами програмної послуги. При здійсненні наглядових та регуляторних повноважень представник керувався положеннями ст.11 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення

і радіомовлення», Положенням про представника Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення та Інструкцією про порядок здійснення перевірок телерадіоорганізацій та провайдерів програмної послуги, оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення.

Статистика планових та позапланових виїзних перевірок телерадіоорганізацій і провайдерів програмної послуги Житомирської області за 2021 рік

№ п/п	Найменування ліцензіата, населений пункт, № ліцензії Національної ради	Номеракту, дата, тип та підстава для проведення перевірки	Результати розгляду на засіданні Національної ради
1.	ТОВ «ТЕЛЕРАДІОКОМПАНІЯ «СОЮЗ-ТВ», м. Житомир, НР № 00297-м від 27.02.2015.	А К Т № 164 від 17.08.2021 Тип перевірки: планова виїзна (у зв'язку із закінченням терміну дії ліцензії на мовлення).	Рішення № 1333 від 30.09.2021. Інформацію про результати планової виїзної перевірки ТОВ «ТРК «СОЮЗ-ТВ», м. Житомир, взяти до відома.

2.	ФОП ТУДАЧКОВ О.Ю., с. Клітчин Житомирської області, НР № 00244-п від 26.06.2013.	А К Т № 219 від 15.12.2021 Тип перевірки: позапланова виїзна (на предмет дотримання вимог частини дев'ятої статті 39, частини другої статті 42 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», пункту 2.3 розділу II Положення про порядок видачі ліцензії провайдера програмної послуги, затвердженого рішенням Національної ради від 28.12.2011 № 2979, zareestrovano в Міністерстві юстиції України 02.03.2012 за № 351/20664 (із змінами).	Матеріали перевірки перебувають на розгляді (станом на 31.12.2021).

Протягом 2021 року представником Національної ради у Житомирській області та провідним спеціалістом секретаріату представника здійснювався системний нагляд за діяльністю місцевих телерадіокомпаній та провайдерів програмної послуги. Загалом проведено 476 комплексних, тематичних та вибіркового моніторингу, тематичну структуру котрих наведено у таблиці:

№ п/п	Тематика моніторингу	Кількість цільових моніторингу у розрізі виду діяльності ліцензіатів		
		ТМ	РМ	Всього
1	Дотримання регіональними та місцевими радіомовниками частки ведення передач державною мовою, а також пісень українською мовою відповідно до діючого законодавства (добові моніторинги)	-	16	16
2	Дотримання регіональними та місцевими телемовниками обов'язкових щотижневих квот українською мовою відповідно до законодавчих вимог (тижневі моніторинги)	12	-	12
3	Дотримання ТРО Правил ведення мовлення на теле- і радіоканалах у дні трауру (скорботи, жалоби) та дні пам'яті	72	90	162
4	Дотримання ТРО умов ліцензії щодо частки дитячих передач	12	21	33
5	Дотримання ТРО законодавства про захист суспільної моралі	18	18	36
6	Дотримання ТРО вимог законодавства про рекламу і спонсорвання	42	32	74
7	Використання візуальних позначок класифікації кіновідеопродукції, що поширюється ТРО	12	-	12

8	Здійснення моніторингів ТРО на предмет трансляції телепередач, виготовлених після 1 серпня 1991 року, що містять популяризацію або пропаганду органів держави-агресора та їхніх окремих дій, що виправдовують чи визнають правомірною окупацію території України.	24	-	24
9	Здійснення моніторингів ТРО на предмет розміщення закликів до повалення конституційного ладу, порушення територіальної цілісності України, пропаганди війни, насильства, жорстокості, розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, вчинення терористичних актів, посягання на права і свободи людини	32	17	49
10	Здійснення моніторингів ТРО на предмет розповсюдження недостовірної інформації та дезінформації про COVID-19 та вакцинацію проти коронавірусної хвороби в їх ефірі.	23	10	33
11	Моніторинги мереж провайдерів програмної послуги, спрямовані на захист інформаційної безпеки, щодо відповідності змісту програм та передач, які ретранслюються, вимогам законодавства України та Європейської конвенції про транскордонне телебачення.			25

Упродовж звітного періоду представником Національної ради до ліцензіатів було направлено бписьмовихповідомлень про виявлені порушення законодавства та/або ліцензійних умов і умов ліцензії. Після повідомлень щодо зафіксованих представником та провідним спеціалістом секретаріату представника ознак порушень ліцензіати оперативно приводили свою діяльність у відповідність до законодавчих вимог. Повторні моніторинги фіксували відсутність порушень, на котрі було вказано.

Аналіз даних вмісту мереж провайдерів програмної послуги Житомирської області показав, що фактично всі ліцензіати у повному обсязі ретранслюють обов'язковий пакет програм універсальної програмної послуги, затверджений відповідними рішеннями Національної ради. Єдиним винятком став моніторинг діяльності ФОП Тудачкова О.Ю., с. Клітчин Житомирської обл., здійснений 08.11.2021, що засвідчив відсутність трьох обов'язкових для ретрансляції програм: АТ «НСТУ» («UA: КРИМ»), ДП «Парламентський телеканал «Рада», ТОВ «Телерадіокомпанія «Союз – ТВ». Цим же моніторингом було зафіксовано ретрансляцію двох іноземних програм, що не входять до переліку таких, зміст яких відповідає вимогам Європейської конвенції про транскордонне телебачення і законодавства України: «Наше новоекіно» та «Кинохит». Проте моніторинг діяльності ліцензіата, здійснений під час проведення позапланової виїзної перевірки 15.12.2021, засвідчив факт надання програм універсальної програмної послуги у повному обсязі та відсутність ретрансляції програм, показ яких обмежений на території України.

У 2021 році набула чинності оновлена редакція Правил ведення мовлення на теле- і радіоканалах у дні трауру (скорботи, жалоби) та дні пам'яті. Інформація про зміни у форматах мовлення ТРО у вищезазначені дні була оперативно

доведена до ліцензіатів Житомирської області. Протягом усього звітнього періоду продовжувалася моніторингова робота щодо ефірного наповнення телерадіокомпаній регіону на предмет дотримання нимивимог Правил ведення мовлення телерадіоорганізаціями у дні трауру (скорботи, жалоби) та дні пам'яті, затвердженими рішенням Національної ради від 23.07.2015 № 1146 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 11.08.2015 за № 967/27412) з відповідними змінами, затвердженими рішенням Національної ради від 12.02.2021 № 95 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 21.04.2021 за № 541/36163). Щорічних днів пам'яті та днів скорботи, що підлягають вшануванню як роковини з дня трагічних подій, у 2021 році було одинадцять. Окрім цього було оголошено один день жалоби – 23.01.2021, у зв'язку із трагедією, що сталася 21 січня внаслідок пожежі у будинку для літніх людей

у місті Харкові та призвела до людських жертв, на підставі Указу Президента України від 22.01.2021 № 23/2021.

За результатами моніторингів було встановлено, що в цілому телерадіоорганізації області дотримували Правил ведення мовлення на теле- і радіоканалах у дні трауру (скорботи, жалоби) та дні пам'яті. Також більшість телерадіокомпаній не лише вилучали з ефіру програми розважального характеру, а й за власної ініціативи готували тематичні передачі до тієї чи іншої пам'ятної дати, оформлюючи програмне наповнення відповідним чином.

3. Виконання телерадіоорганізаціями Житомирської області законодавчих вимог щодо обсягу державної мови в ефірі

Телевізійне мовлення

Відповідно до статті 10 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», котра регулює обсяг державної мови у телеефірі, передбачено, що у загальному тижневому обсязі мовлення загальнонаціональних

і регіональних телеканалів частка української мови у фільмах та/або передачах у кожному проміжку часу між 07:00 та 18:00 і між 18:00 та 22:00 має становити 75%, місцевих мовників – 60%. Обсяг передач новин державною мовою у ці ж проміжки повинен становити не менше 75%.

Телеканали Житомирщини у повному обсязі витримують цю законодавчу норму, значно перевищуючи встановлений необхідний обсяг української мови в ефірі. За звітний період представником Національної ради та провідним спеціалістом секретаріату представника було проведено 12 тижневих моніторингів ефірів телеканалів щодо дотримання ними мовних квот. Узагальнені розрахункові показники частки державної мови у місцевому телеефірі, що були здійснені у ході останньої хвилі моніторингів, наведені у таблиці:

	Обсягведени	Обсяг

№	Назва ТРО, логотип	я передач та/абофільмі вдержавною мовою	ведення передач новин державною мовою
1.	КП Коростенської міської ради «ТО «КОРОСТЕНЬМЕДІА» («Коростень ТБ»)	95,67%	100%
2.	ТОВ «МЕДІА-ПРОСПЕКТ» («СК1»)	96,17%	100%
3.	АТ «НСТУ» («UA: ЖИТОМИР»)	100%	100%
4.	ПП Телерадіокомпанія «ВІК» («Телерадіокомпанія ВІК»)	100%	100%
5.	ТОВ «Телерадіокомпанія «СОЮЗ – ТВ» («Ctv»)	100%	100%
6.	ПП «СТУДІЯ КАЛИНА» («СК»)	100%	100%

Середньозважена частка державної мови в фільмах і передачах ліцензіатів Житомирської області у середньому становить 98,64%. Обсяг передач новин українською мовою у телеефірах місцевих мовників складає 100%.

Радіомовлення

Обов'язкову частку пісень та ведення передач українською регулює стаття 9 Закону України «Про телебачення і радіомовлення». Частина друга цієї статті обумовлює частку пісень (словесно-музичних творів) державною мовою в обсязі не менше 35 відсотків загального обсягу пісень, поширених протягом доби, а також не менше 35 відсотків загального обсягу пісень, поширених у кожному проміжку часу між 07.00 та 14.00 і між 15.00 та 22.00. Частина ж третя вимагає статті 9 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» вимагає від телерадіоорганізацій, які поширюють музичні твори, серед яких частка пісень офіційними мовами Європейського Союзу відповідно до умов ліцензії становить не менше 60 відсотків загального обсягу пісень, поширених протягом доби, а також не менше 60 відсотків загального обсягу пісень, поширених у кожному проміжку часу між 07.00 та 14.00 і між 15.00 та 22.00, повинні забезпечувати частку пісень державною мовою не менше 25 відсотків загального обсягу пісень, поширених протягом доби, а також не менше 25 відсотків загального обсягу пісень, поширених у кожному проміжку часу між 07.00 та 14.00 і між 15.00 та 22.00. Кожен радіомовник, відповідно до вимог, зазначених у власній ліцензії, повинен керуватися виключно однією з двох вищевказаних законодавчих норм.

Що стосується мови ведення ефіру – радіостанції повинні забезпечувати не менше 60 відсотків добового обсягу ведення передач, у тому числі новинно-аналітичних блоків, розважальних передач (дикторами, ведучими радіопередач) українською.

Протягом звітного періоду представником Національної ради і провідним спеціалістом секретаріату представника було здійснено дві хвили моніторингу місцевих ефірних радіостанцій на предмет дотримання ними законодавчих норм щодо відсоткового співвідношення пісень, які звучать державною мовою, а також ведення ефіру та підготовки передач українською. Порушень частин другої, третьої та п'ятої статті 9 Закону України «Про телебачення

і радіомовлення» зафіксовано не було. Радіостанції Житомирської області перевищують встановлені Законом України обов'язкові квоти щодо частки пісень українською мовою та державної мови веденні передач:

№	Назва ТРО, частота, позивні	Обсяг ведення передач державною мовою	Частка пісень державною мовою
1.	ПП «РПЦ «ТРК «ЕФІР», м. Бердичів, 105,2 МГц, «Радіо «Рекорд ФМ»	100%	44,69%
2.	ТОВ «ЖИТОМИРСЬКА РАДІОКОМПАНІЯ», м. Житомир, 106,1 МГц, «Z радіо 106,1 FM»	100%	37,68%
3.	ЖИТОМИРСЬКА МІСЬКА РАДІОКОМПАНІЯ «КРОК РАДІО» У ФОРМІ ТОВ, м. Житомир, 102,2 МГц, «Крок радіо – onlyintelligentmusic»	100%	29,33%
4.	ТОВ «ГАЛЕКСАН», м. Бердичів, 102,0 МГц, «LiveFM»	100%	58,43%
5.	КП Коростенської міської ради «ТО «КОРОСТЕНЬМЕДІА», м. Коростень, 107,5 МГц («Говорить Коростень FM», «Радіо «Промінь»)	100%	94,38%
6.	АТ «НСТУ», м. Житомир, 103,4 МГц («Українськерадіо. Житомирськахвиля»)	100%	100%
7.	ДП «ТЕЛЕРАДІОКОМПАНІЯ «РЕКОРД КОРОСТЕНЬ» ТОВ «КОРОСТЕНЬ РЕКОРД ФМ», м. Коростень, 100,6 МГц, м. Малин, 90,2 МГц, «NewDay»	100%	37,30%

Середній розрахунковий показник результатів моніторинрів радіоорганізацій Житомирській області, що здійснюють мовлення в FM-діапазоні, на предмет дотримання ними вимог частин другої, третьої та п'ятої статті 9 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» становить: частка пісень українською мовою – 57,40 % , ведення передач державною – 100 %.

4. Функціонування телерадіопростору Житомирської області за умов пандемії та карантинних обмежень

Два роки минуло відтоді, як людство зіштовхнулося з черговим глобальним викликом. Йдеться про спалах і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19). Не буде перебільшенням сказати, що пандемія завдала впливу на абсолютну більшість сфер життєдіяльності. Не стала винятком і сфера електронних медіа.

Що стосується телерадіоорганізацій Житомирської області, то усі вони без виключення після запровадження карантину та встановлення низки обмежувальних заходів продовжували працювати у штатному режимі. Жодна телерадіоорганізація не припиняла мовлення, виробляючи власний продукт. Також теле- та радіомовники не зверталися до Національної ради з клопотанням про тимчасовий відступ від власної концепції мовлення, вказаної

в ліцензіях. Як і у 2020 році, чи не єдиним фактором, що вирізняв ефірне наповнення ліцензіатів було максимальне використання засобів аудіо/відео зв'язку з гостями програм. Цільові моніторинги, проведені представництвом регулятора у Житомирській області, засвідчили, що телерадіоорганізаціям вдалося оптимізувати власну роботу у період пандемії та виконувати усі ліцензійні вимоги, що стосуються концепції програмного наповнення. Суттєвим чином цьому сприяв проєкт «MediaChangeUkraine», що стартував навесні 2020 року за ініціативи члена Національної ради Максима Онопрієнка. Суть цього проєкту, до якого долучилися і телеканали Житомирської області, полягає в обміні контентом між місцевими мовниками з усіх регіонів України. За відгуками представників телерадіоорганізацій - впровадження цієї ініціативи стало надзвичайно актуальним, дозволивши «наситити» мовлення телеканалів якісним продуктом колег з інших областей.

Здійснені моніторинги ТРО на предмет розповсюдження недостовірної інформації та дезінформації про COVID-19 та вакцинацію проти коронавірусної хвороби не зафіксували наявності зловживань, маніпуляцій, подачі фейкової інформації в ефірі. Інформацію для своєї аудиторії телерадіоорганізації брали, посилаючись виключно на офіційні джерела – Всесвітню організацію охорони здоров'я, Міністерство охорони здоров'я України, тощо. А брали участь у програмах чи давали коментарі ті, кому це, власне, і належить за фахом – спеціалісти медичної галузі.

5. Захист телерадіоінформаційного простору та інформаційної безпеки держави

У 2021 році представник Національної ради спільно з провідним спеціалістом секретаріату представника продовжували здійснювати системний нагляд за дотриманням ліцензіатами частини другої статті 6 Закону України «Про телебачення і радіомовлення». Зокрема, на предмет розміщення закликів до повалення конституційного ладу, порушення територіальної цілісності України, пропаганди війни, насильства, жорстокості, розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, вчинення терористичних актів, посягання на права і свободи людини та трансляції телепередач, виготовлених після 1 серпня 1991 року, що могли містити популяризацію або пропаганду органів держави-агресора та їхніх окремих дій, що виправдовують чи визнають правомірною окупацію території нашої держави. Відповідних зловживань в ефірі телерадіоорганізацій зафіксовано не було.

Упродовж звітнього періоду було здійснено 25 комплексних моніторингів діяльності місцевих провайдерів програмної послуги. У тому числі вони були спрямовані на захист інформаційної безпеки, щодо відповідності змісту програм та передач, які ретранслюються, вимогам законодавства України та Європейської конвенції про транскордонне телебачення. Як результат – було зафіксовано ознаки порушень Закону України «Про телебачення і радіомовлення» у діяльності ліцензіата фізичної особи – підприємця

Тудачкова О.Ю. (суть зафіксованих ознак порушень та заходи реагування наведені у розділі 2 Звіту).

Результати моніторингів діяльності решти провайдерів програмної послуги Житомирської області зафіксували відсутність у їхніх мережах іноземних програм, щодо яких ухвалені рішення про обмеження ретрансляції на території України.

У 2021 році тривала й низка інших заходів, спрямованих на захист інформаційної безпеки. У рамках реалізації заходів щодо перевірки місць масового скупчення людей (готелів, баз відпочинку, розважальних закладів) на предмет ретрансляції іноземних програм, розповсюдження яких обмежене на території України, представник Національної ради спільно зі співробітниками УСБУ в Житомирській області 15.06.2021 встановили факт ретрансляції низки вищевказаних телеканалів в одному з закладів Житомирського району. У готельно-ресторанному комплексі було зафіксовано наявність телеканалів «Россия 24», «Первый канал. Всемирная сеть», «НТВ Мир», «ГНТ», «РТР-Планета» та низки інших, розповсюдження яких обмежене на території України та котрі не входять до Переліку іноземних програм, зміст яких відповідає вимогам Європейської конвенції про транскордонне телебачення і законодавства України.

Після опрацювання інформації щодо загального переліку програм, до яких можуть мати доступ клієнти закладу, співробітниками УСБУ та представником Національної ради у Житомирській області було проведено роз'яснювальну бесіду з керівництвом готельно-ресторанного комплексу. Іноземні програми, розповсюдження яких суперечить українському законодавству, були вилучені з переліку доступних для перегляду. Відповідна робота з реалізації заходів щодо захисту інтересів держави у сфері інформаційної безпеки є постійною та буде продовжуватися і надалі.

Окремо варто звернути увагу на прикордоння Житомирської області. 2021 рік став непростим у контексті ситуації на кордонах Республіки Білорусь з іншими країнами. Довжина державного кордону з Білоруссю, що пролягає Житомирщиною, складає 280 км. В області розташовано 2 пункти переходу – Майдан-Копищанський та Виступовичі Коростенського району. Втім, якщо громадяни у більшості своїй користуються визначеними пунктами перетину кордону – то для поширення наземного ефірного телерадіомовлення поняття «кордону» є надто відносним.

У поточному році спеціалісти Подільської філії Українського державного центру радіочастот провели комплексне вимірювання доступності білоруських телевізійних та радіоканалів на півночі Житомирської області. За інформацією, наданою Центром, у низці населених пунктів в цифровому стандарті зафіксовано трансляцію телевізійних програм виробництва не лише Республіки Білорусь: «РТР Беларусь», «МИР 24», «НТВ Беларусь», «Шансон ТВ», інших. Також, фіксується присутність в ефірі радіостанцій сусідньої республіки: «Радиус ФМ», «Першынацыянальны канал Беларускага радыё», «Правда Радио».

В цьому контексті продовжує бути актуальним насичення прикордоння Житомирщини вітчизняним інформаційним, аналітичним, просвітницьким продуктом. У 2022 році у Народичах повинен зазвучати Суспільний мовник. А відновлення конкурсів на телевізійне та радіомовлення за умови наявності вільних частот дозволяє сподіватися на збільшення вітчизняних мовників у телерадіопросторі.

6. Узагальнююча інформація

Однією зі складових діяльності представника Національної ради є надання ліцензіатам консультацій щодо формування пакетів документів, необхідних для участі в конкурсах, переоформлення або продовження дії ліцензій, інформування про ключові рішення Національної ради. Протягом 2021 року взаємодія представника з керівниками місцевих телерадіомовників та провайдерів програмної послуги продовжувалася. Щоправда, з огляду на низку карантинних заходів, зумовлених розповсюдженням вірусу COVID-19, в усіх можливих випадках комунікація проводилася дистанційно – засобами електронного та відеозв'язку. Попри усі об'єктивні обставини, у полі зору представника Національної ради перебували всі місцеві телерадіоорганізації та провайдери програмної послуги, що здійснюють діяльність на території Житомирської області.

У 2021 році продовжувалася конструктивна співпраця з органами виконавчої влади та місцевого самоврядування, правоохоронними структурами, Житомирським обласним відділом Подільської філії УДЦР, Житомирською філією Концерну РРТ.

Невід'ємною частиною роботи представника було і залишається реагування на звернення громадян. Найчастіше вони стосувалися якості покриття території Житомирщини цифровим сигналом та принципів пакетування програм провайдерами програмної послуги. На усі звернення, що надійшли до представника, заявникам були надані вичерпні відповіді.

Пріоритетним у діяльності представника у звітному періоді було виконання рішень Національної ради, наказів, розпоряджень голови та членів Національної ради, керівника апарату, начальника управління представників. Завдання виконувалися з дотриманням встановлених термінів та без зауважень з боку керівництва Національної ради та керівників структурних підрозділів регулятора.

У вересні 2021 року у м. Ужгород відбувся семінар за участю представників Національної ради в областях на тему «Сучасний стан медіапростору Закарпаття: основні тенденції та перспективи розвитку». Головним чином мова йшла про взаємодію регулятора та представників медійної індустрії. Також на семінарі-наradі йшлося і про специфіку Закарпатського краю – а саме про мовлення національних меншин у телевізійному та радіоефірі і про особливості діяльності провайдерів програмної послуги у прикордонних районах та гірській місцевості.

16 грудня голова Національної ради Ольга Герасим'юк, члени регуляторного органу Олег Черниш, Максим Онопрієнко та Олена Ніцко зустрілися із представниками Національної ради в областях. Йшлося про поточні робочі питання та формування ключових аспектів майбутньої діяльності.

У звітному періоді представник Національної ради та провідний спеціаліст секретаріату представника у Житомирській області завершили курси підвищення кваліфікації державних службовців, які займають посади державної служби категорії «Б» та «В», посадових осіб місцевого самоврядування за загальною короткостроковою програмою «Інформаційна безпека в органах державної влади та місцевого самоврядування» на базі Державного університету «Житомирська політехніка». Крім цього, у 2021 році взято участь у міжнародному онлайн-семінарі «Протидія дезінформації: європейські підходи та стандарти», онлайн засіданні робочої групи зі створення правил захисту дітей у медіа та з гендерних питань, а також у серії вебінарів під егідою Ради Європи в рамках проєкту «РЕ та ЄС працюють разом для підтримки свободи медіа в Україні».

Головними напрямками роботи представника Національної ради у Житомирській області були і залишаються: здійснення наглядових функцій щодо дотримання телерадіоорганізаціями та провайдерами програмної послуги вимог законодавства України та умов ліцензій, контроль за дотриманням телеорганізаціями законодавчих вимог щодо частки національного аудіовізуального продукту, сприяння розбудові мережі місцевого мовлення, забезпечення захисту телерадіоінформаційного простору та інформаційної безпеки держави. Попри усі виклики сьогодення можу ствердити, що ця робота є системною та буде продовжуватися і надалі.

**Представник Національної ради
у Житомирській області**

І.П. Натикач